

62 F 60/2

DIPLOMACIE ČESKOSLOVENSKA

DÍL II. BIOGRAFICKÝ SLOVNÍK ČESKOSLOVENSKÝCH
DIPLOMATŮ (1918–1992)

Jindřich Dejmek,
za spolupráce Jana Němečka
a Slavomíra Michálka

II

Academia

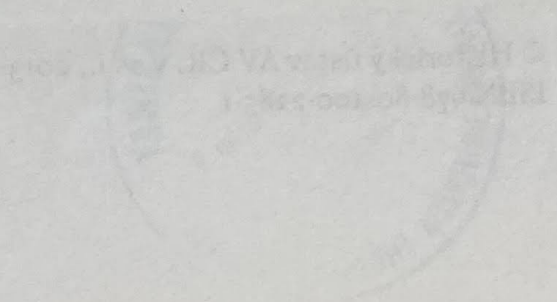

DIPLOMACIE ČESKOSLOVENSKA

DÍL II. BIOGRAFICKÝ SLOVNÍK ČESKOSLOVENSÝCH DIPLOMATŮ (1918–1992)

Jindřich Dejmek
za spolupráce Jana Němečka
a Slavomíra Michálka

Academia
Praha 2013

Publikace byla zpracována v rámci projektu MZV ČR, reg. č. RM 07/01/II,
Biografický slovník československých diplomatů 1918–92.
Vývoj organizační struktury MZV Československa a čs. diplomacie
v l. 1919–1992.

Vědecký redaktor: doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc.
Recenzent: prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc.

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Dejmek, Jindřich

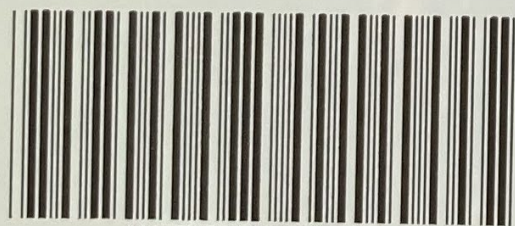
Diplomacie Československa. Díl II., Biografický slovník
československých diplomatů (1918–1992) / Jindřich Dejmek
za spolupráce Jana Němečka a Slavomíra Michálka – Vyd.
I. – Praha : Academia, 2013. – 802 s.
ISBN 978-80-200-2285-1 (váz.)

341.71 * 929. * 341.7 * 327 * (437)

- diplomaté – Československo
- diplomacie – Československo
- biografické slovníky
- monografie

327 – Mezinárodní vztahy, světová politika [15]
929 – Biografie [8]

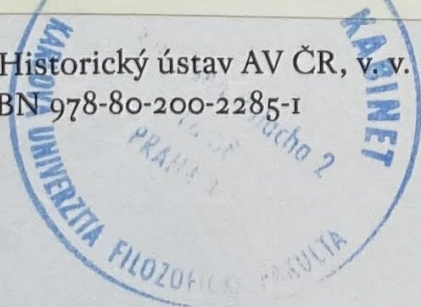
H - 326/2013

255239652

**Filozofická fakulta
Univerzity Karlovy v Praze**

© Historický ústav AV ČR, v. v. i., 2013
ISBN 978-80-200-2285-1

OBSAH

Úvod k biografickému hesláři	7
Seznam nejužívanějších zkratek	12
/I/ Oddíl I. Diplomaté demokratické Československé republiky (1918–1948)	21
/II/ Oddíl II. Diplomaté komunistického Československa (1948–1989)	273
/III/ Oddíl III. Diplomaté České a Slovenské Federativní republiky (1989–1992)	677
Příloha	772
Summary	786
Jmenný seznam hesel/biogramů	788

Titulář	Datum nástupu	Zástupce tituláře	Doba přidělení	Poznámka
František Kubka	27. 4. 1946	Vladimír Žabkay Bohumil Rojíček	1947–1948	
Ladislav ŠIMOVIČ	16. 10. 1948	Ivan Grúnik	1948–1951	První velvyslanec
Karel HANUŠ	29. 12. 1951	Artur Bernášek Arne Kraus	1951–1953 1953–1955/8	
František PÍŠEK	25. 8. 1955	Gizela Šarišská Jar. Palouček	1955–1957 1956–1959	
Jindřich GRÍŠA- -SPURNÝ	22. 1. 1958	Jan Stareček	1960–1964	
Jindřich VESELÝ	17. 1. 1962			
Josef CHALUPA	29. 8. 1962	Jiří Kučera	1964–1968	
Pavol MAILING	7. 6. 1967	Arne Kraus	1968–1970	
Václav DAVID	11. 2. 1969			
Michal CHUDÍK	12. 10. 1971	Jiří Kučera Alois Milsimr	1970–1974 1974–1977	
Bohuslav VEČEŘA	28. 12. 1976	Jiří Kučera	1977–1982	
Jaroslav HEJNA	1. 3. 1978			
Václav JANOUSEK	14. 10. 1985	Ján Lehoczky Jozef Dzurenda	1982–1987 1987–1991	
František BARBÍREK	12. 9. 1990	Ján Valko Petr Pospíchal	1991–1992 1992–(1997)	

Diplomatičtí zástupci Československa v Dánsku

Titulář	Datum nástupu	Zástupce tituláře	Doba přidělení	Poznámka
Mir. Plesinger- -Božinov	27. 5. 1920	Emil Walter Jos. Šust Miloš Krupka	1920–1921 1921–1928 1925–1928	Od září první vyslanec
Bohdan Pavlů	11. 2. 1927	Karel Košťál	1929–1933	
Jan Reisser	říjen 1933		1933–1936	Chargé d'affaires
Čeněk Ibl	20. 7. 1936			
V l. 1939–45 byly vztahy mezi oběma státy přerušeny.				
Zdeněk Němeček	22. 11. 1945	Pavol Reptiš	1945–1949	

Titulář	Datum nástupu	Zástupce tituláře	Doba přidělení	Poznámka
Pavol Reptiš				Chargé d'affaires
Vladimír Matula	3. 6. 1949	Robert Schmelz	1949	
		Herman Klačko	1949–1950	
		Vladimír Žák	1950	
		Eduard Bílek	1950–1953	
Karel Lukeš	11. 2. 1952	Lad. Staňura	1953–1956	
Jaroslav Reimoser	5. 3. 1955	Jiří Jančík	1956–1962	
Emil HRŠEL	16. 9. 1960	?		Od II/1963
		J. Jančík	1964–1965	první velvyslanec
Jaroslav ŠMÍD	27. 8. 1964	Ján Cibulka	1965–1969	
Antonín VASEK	11. 12. 1969	Vladislav Plešek	1969–1971	Vasek 2. 6. 1970 emigroval
Jiří SKOUMAL	24. 11. 1971	Zdeno Litavský	1971–1976	
Frant. MIKA	15. 3. 1976	Jiří Kučera	1976–1982	
Břetislav MATONOHA	17. 9. 1980	Lubomír Molnár	1982–1987	
Alois KUSALÍK	19. 5. 1983			
Ludevít PEZLÁR	3. 11. 1988	Petr Kříž	1987–1990	
Hana ŠEVČÍKOVÁ	září 1990	Vladislav Doležal	1990–1992	

Diplomatictí zástupci Československa v Estonsku

Titulář	Datum nástupu	Zástupce tituláře	Doba přidělení	Poznámka
Frant. Čehovský	25. 7. 1921	Alois Hanuš		Vicekonzul
Václav Čech	20. 8. 1921			Vicekonzul
Vladimír Černošek	16. 1. 1926			Konzul
Jaroslav Galia		Jindř. Schroeder		Chargé d'affaires e. p.
Jaroslav Šejnoha		Josef Boudyš		Chargé d'affaires e. p.
V l. 1939–91 byly vztahy mezi oběma státy přerušeny.				
Dana Huňátová	1992			Velvyslankyně ve Finsku, akreditovaná i pro Estonsko d'affaires e. p.

Němeček Josef

24. 3. 1891, Jičín – 15. 11. 1947, Sydney, Austrálie

Ačkoliv pocházel z nemajetných poměrů, absolvoval jičínské gymnázium (1910) a později i studium práv na české univerzitě (JUDr. 1920). Za 1. svět. války byl nucen sloužit v rak.-uher. armádě (u tyrolských myslivců), v říjnu 1918 padl do italského zajetí a brzy vstoupil do rodící se čs. domobrany, u níž sloužil až do září 1919. K 1. 4. 1920 byl přijat na MZV; začínal v právní sekci prof. A. Hobzy, od dubna 1922 působil nejprve jako koncipista, později atašé a od r. 1923 jako legační taj. II. tř. na čs. vyslanectví v Bukurešti. Od prosince 1927 pracoval opět na MZV; v l. 1927–28 byl taj. vyslance K. Krofty (viz), poté pracoval v odd. politické sekce, do jehož kompetence spadala mj. realizace modu vivendi mezi ČSR a Vatikánem. Od prosince 1929 byl přidělen nejprve jako legační taj. I. tř., od 1. 7. 1933 jako legační rada k čs. vyslanectví ve Washingtonu, které posléze jistou dobu (1936–37) vedl jako *chargé d'affaires*. Po návratu do Prahy byl od 1. 10. 1937 zástupcem vedoucího kabinetu ministra K. Krofty, po „Mnichovu“ byl přeřazen do prezidia MZV, v té době také díky svým kontaktům s americkým a britským konzulátem napomohl odjezdu řady Židů. Po likvidaci čs. diplomacie byl k 1. 7. 1939 přijat na protektorátní ministerstvo vnitra, kde pracoval do ledna 1943 jako odborový rada v národohospodářské sekci, později byl pro údajnou nespolehlivost propuštěn a přešel jako úředník k firmě Křižík. V květnu 1945 byl reaktivován, jmenován vrchním odborovým radou (a později i ministerským radou) a od 1. 2. 1946 vedl gen. konzulát v australském Sydney, kde zemřel na náhlé srdeční selhání.

Němeček Zdeněk

13. 2. 1894, Josefov – 6. 6. 1957, Mnichov, SRN

Vystudoval obchodní akademii v Hradci Králové (1912), poté exportní akademii ve Vídni, v l. 1913–14 vykonával odbornou praxi v Hamburku, Terstu a v Moskvě. Od srpna 1914 sloužil jako dobrovolník v tzv. České družině v rámci ruské armády, v jejíchž službách pak (po absolvování vyšší vojenské školy) pokračoval až do konce 1917. Později se stal členem tzv. dobrovolnické armády, v březnu 1919 byl evakuován do vlasti a následně sloužil v armádě čs. (npor.). Od listopadu 1920 pracoval pro čs. diplomacii, nejprve jako smluvní

a později řádný úředník, a to jak v ústředí, tak v zahraničí. R. 1922 byl přidělen konzulátu v Norimberku, pak pracoval v polit. sekci (odd. II/2), v l. 1926–29 působil u gen. konzulátu v New Yorku, poté v odd. „B“ (1930–32). Prožitky z jeho (i pozdější) kariéry mu přitom už tehdy posloužily jako inspirace k řadě literárních děl, např. *Západoindický deník* (1929); *New York – zamlženo* (1932), *Vějíř z poledníků* (1937) atd. V l. 1932–37 byl přidělen jako vicekonzul, resp. konzul ke gen. konzulátu v Marseille, následně byl jmenován legačním taj. vyslanectví ve Španělsku, kde také posléze, po odjezdu vyslance R. Fliedera (viz), vedl ZÚ v **Madridu** až do února 1939 jako *chargé d'affaires* (a zážitky z tamní občanské války zpracoval ve svém nejúspěšnějším románu *Đábel mluví španělsky /1939/*). Po okupaci ČSR byl přeložen do Národní knihovny a pak (jako legionář) k 30. 6. 1941 předčasně penzionován. ZN se ovšem zapojil do odbojové skupiny *Parsifal*, rekrutující se převážně z řad bývalých diplomatů, a koncem války byl také vězněn (zatčen 22. 2. 1945 pro „podvratnou činnost proti říši“). Hned v květnu 1945 se vrátil do služeb MZV a od srpna 1945 působil jako první poválečný vyslanec v **Dánsku**. Misi vykonával až do října 1948, kdy na funkci rezignoval, a poté odjel nejprve do Kanady a brzy nato do USA. Zde pracoval v newyorské redakci rozhlasové stanice Svobodná Evropa, i nadále však zůstal literárně činný až do své náhlé smrti (prózy *Tvrdá země*, *Bloudění v exilu* aj.).

Lit.: Olga MERTLÍKOVÁ (red.), *Legionář, diplomat a spisovatel Zdeněk Němeček*. Jaroměř 2004 (zde mj. vzpomínky Němečkovy dcery Olgy Brzorádové-Němečkové); Vladimír PAPOUŠEK, *Horizonty: život a dílo Zdeňka Němečka*. Praha 2002; Jindřich POKORNÝ, *Parsifal*. Praha 2009.

Netoušek Jaroslav

14. I. 1886, Slavkov u Brna – 6. II. 1966, Praha

Po studiích českého gymnázia v Brně (maturita 1905) studoval moderní filologii na FF univerzit v Praze a v Paříži, r. 1912 získal absolutorium k výuce francouzštiny a němčiny na vyšších reálkách a začal vyučovat, zpočátku jako suplující prof., na obchodní akademii v Brně. V srpnu 1914 byl odveden do rak.-uher. armády, již koncem téhož měsíce byl však zajat Rusy a brzy začal působit jako úředník u franc. firmy *Société metallurgique* v Caricynu (dnešní Volgograd), kde současně s V. Trčkou (viz) organizoval české zajatce. Po repatriaci od září 1919 znovu vyučoval na brněnské obchodní akademii.

pražského ZNV (a jeho referentem pro zdravotnictví), r. 1947 se habilitoval na LF UK. V říjnu 1948 byl přijat do diplomacie a od prosince 1948 do února 1952 zastával úřad prvního velvyslance komunist. režimu v *Itálii*, jeho misi ovšem komplikovalo agresivní vysílání italské redakce pražského rozhlasu, tajná podpora italským komunistům a také emigrace několika čs. diplomatů, naposledy velvyslaneckého rady M. Pacáka. Po návratu do Prahy byl jmenován ved. **konzulárního odboru** MZV, který vedl do ledna 1955, poté přešel do rezortu ministerstva školství. Od r. 1956 působil až do penzionování jako přednosta Ústavu dějin lékařství Univerzity Palackého v Olomouci, kde byl též r. 1956 jmenován profesorem. Již před vstupem do diplomacie publikoval studie z dějin medicíny, např. *Stručné dějiny českého lékařství* (1947); po návratu na univerzitu napsal mj. biografické práce o osvícenci Jiřím Procházkovi (1954) a filozofu Františku Marešovi (1960), sestavil i *Malý biografický slovník čs. lékařů* (1964). Ještě v l. 1969–70 se angažoval v neostalinistické tzv. Levé frontě a vydal stručné vzpomínky *Má cesta ke Komunistické straně Československa* (1972).

Lit.: K šedesátinám M. Matouška. *Filosofický časopis* 1961; Milan SLAVĚTINSKÝ, *Bibliografie prací univ. profesora MUDr. Miloslava Matouška, DrSc.* Olomouc 1964.

Matula Vladimír

13. 2. 1894, Miškovice – 8. 10. 1975, Brno

Pocházel z početné rolnické rodiny, vyrůstal ovšem v Brně; již na střední škole (maturita 1914) se dostal pod vliv anarchistické literatury, od níž později přešel k socialismu. Za I. svět. války sloužil jistou dobu v rak.-uher. armádě, po vzniku republiky studoval na brněnském VUT, z finančních důvodů studia ale nedokončil. Již od r. 1919 pracoval jako úředník na brněnské radnici, současně se angažoval ve skupině B. Vrbenského v Čs. socialistické straně, z níž byl ovšem s celou opoziční skupinou r. 1923 vyloučen. V l. 1924–27 byl poprvé členem KSČ, později se dočasně s komunist. hnutím rozešel. Od r. 1929 pracoval téměř deset let na brněnském úřadu sociální péče, v dubnu 1937 podnikl (jako činovník Svazu přátel SSSR) tříměsíční cestu do SSSR. Od září 1939 byl dva roky vězněn v něm. KT, po propuštění se zapojil do komunist. „podzemí“. Na jaře 1945 se podílel na založení brněnského Ústředního národního výboru a jistou dobu (1945–46) byl jeho předsedou; od r. 1946 byl poslancem ÚNS za KSČ, v únoru 1948 stál (jako člen KV KSČ) v čele tzv. akčního výboru v Brně. Po komunist.

převratu byl opět krátce předsedou brněnského NV, i kvůli konfliktu s tehde. krajským taj. O. Šlingem byl ale „odsunut“ do diplomacie. Ač byl již poč. 1949 vybrán a schválen za prvního vyslance nového režimu v *Dánsku*, misi v Kodani zahájil až v létě 1950 a zůstal zde necelého půl druhého roku, do konce listopadu 1951. Poté (zase i z polit. důvodů) z diplomacie odešel a vrátil se na sekretariát KV KSČ do Brna. V l. 1952–54 byl opět předsedou tzv. Ústředního národního výboru v jihomoravské metropoli, poté odešel do penze.

Lit.: www: *Encyklopedie dějin města Brna – Osobnosti.*

Meisner Jiří

6. 5. 1917, Jablonné v Podještědí – 14. 10. 2006, Praha

Pocházel z úřednické rodiny; absolvoval reálné gymnázium v Praze (maturita 1936) a začal studovat PrF UK, uzavření VŠ mu však znemožnilo studia dokončit. Za protektorátu pracoval od r. 1942 jako smluvní úředník na ministerstvu zemědělství, r. 1945 vstoupil do KSČ a stal se úředníkem nově založeného ministerstva informací. Krátce působil jako redaktor *Práva lidu* a také *Rudého práva*, v dubnu 1946 byl vyslán jako kulturní přidělenec na ambasádu do Jugoslávie. V září 1948 se stal definitivním úředníkem MZV, po návratu do Prahy v říjnu 1949 byl povýšen na odborového radu a vedl nejprve oddělení tiskového odboru a posléze (1950–51) celý odbor. V r. 1951 přešel do *Rudého práva*, kde se posléze stal šéfredaktorem jeho zahraničněpolitické rubriky, v l. 1959–66 byl gen. taj. v Praze sídlící MON. K 1. 8. 1967 byl znovu přijat na MZV a od října 1967 do října 1969 zastával úřad velvyslance v *Severním Vietnamu*, kde zažil vyvrcholení amerických náletů na Hanoj. Sovětskou invazi do ČSSR, probíhající ve stejném čase, prý v zásadě od počátku podporoval. Po návratu do Prahy byl nejprve zařazen do 3. odboru asijských soc. států a posléze do odboru pro kulturní styky, od září 1971 do ledna 1975 stál v čele Čs. společnosti pro mezinár. styky. V té době také publikoval v *Nové myslí*, *Životě strany*, *Rudém právu* a dalších komunist. periodikách články o zahraničněpolitických problémech. Od ledna 1975 byl zařazen v OMO FMZV s výhledem výjezdu do New Yorku jako zástupce velvysl. u OSN, záměr však nebyl realizován a neuskutečnilo se ani jeho jmenování velvyslancem v některé africké zemi. V březnu 1978 přešel do rezortu ministerstva kultury, současně zůstal členem ÚV Svazu čs. novinářů, kde zůstal do penzionování.

působení v odboru OSN odešel k 31. 5. 1995 z MZV do privátní sféry. Později založil vlastní firmu, specializující se na poradenství v oblasti řízení.

Lukeš Karel

25. 12. 1899, Most – 19. 7. 1976, Praha

Pocházel z hornické rodiny, musel vyrůstat u příbuzných; po měšťance se vyučil holičem, další vzdělání získal až v l. 1928–31 na Mezinárodní leninské škole v Moskvě. Náležel k zakládajícím členům KSČ, od r. 1925 se živil jako činovník ve stranickém aparátu a ve struktuře komunist. odborů v Praze. Brzy po návratu z Moskvy se stal oblastním taj. KSČ v Ostravě, od r. 1936 pracoval v sekretariátu ÚV, po „Mnichovu“ se stal dočasně úředníkem sovětského ZÚ v Praze. V prvních letech protektorátu žil v ilegalitě a spolupracoval s komunist. podzemím, v l. 1942–45 byl vězněn v KT Mauthausen. Po osvobození byl nejprve vyslán organizovat KSČ na nově osidlované Karlovarsko, od listopadu 1945 pracoval na ÚV KSČ a odtud po únoru 1948 přešel na ÚIRO. Na MZV byl přijat k 1. 9. 1951, nejprve do odboru A VI, poté do odboru A IV, již v listopadu t. r. byl schválen do funkce vyslance v *Dánsku*. V Kodani působil od ledna 1952, práce na ZÚ se však prakticky nezúčastňoval (chod úřadu obstarával III. taj.), navíc měl problémy (kvůli obtěžování sekretářek). V listopadu 1954 byl odvolán a podroben tzv. stranickému disciplinárnímu řízení, formálně ale zůstal na ZEO. Z MZV musel odejít k 1. 6. 1955, avšak našel uplatnění na ministerstvu potravinářského průmyslu.

Lukeš Pavel

*14. 11. 1936, Wingles, Francie

Původně absolvoval vyšší průmyslovou školu strojní (1955), po ZVS začal pracovat na 1. správě MVn (tj. v rozvědce). V říjnu 1967 přešel (formálně jako redaktor Čs. rozhlasu) do 8., asijského odboru MZV a od října 1968 sloužil v hodn. III. taj. na ambasádě v Dillí, kde měl v ref. zpravodajství o indické pravici a Nepálu. Po návratu z Indie se již na 1. správu nevrátil (byť zaměstnancem MVn zůstal až do konce 70. let) a pracoval dále na FMZV. Od ledna 1973 působil v polské skupině východoevropského (2.) TO, od července 1974 byl přidělen jako I. taj. (později rada) na velvyslanectví ve Varšavě. Od září

Reimoser Jaroslav

27. 12. 1905, Ostrava – 8. 12. 1964, Praha

Pocházel z rodiny poštovního úředníka, po absolvování gymnázia (1924) vystudoval PrF UK (JUDr. 1928). Po studiích začal pracovat na ředitelství pošt v Praze, později přešel na ministerstvo pošt, kde zůstal i za okupace a po osvobození. R. 1945 vstoupil do KSČ, v r. 1948 patřil na ministerstvu (řízeném lidovcem F. Hálou) k lídrům tamní komunist. menšiny. V r. 1949 se stal náměstkem ministra, po reorganizaci ministerstva pošt přešel k 1. 9. 1952 na MZV. Začínal v ZEO/2, chystané vyslání do Švýcarska však znemožnila „podezření“ ze strany StB. Po jejich vyvrácení mohl zůstat na MZV a přešel nejprve do jeho GS a posléze, v dubnu 1954, do sekretariátu ministra. Od ledna 1955 zastával funkci velvyslance v *Dánsku*, kde zůstal do července 1960. Po návratu byl ustaven taj. kolegia MZV, od listopadu 1961 přešel do mezinárodního odboru (jako specialista na nevládní organizace). V říjnu 1963 byl postaven do čela ADO, již koncem následujícího roku však nečekaně zemřel.

Rejman Ladislav

23. 6. 1912, Železný Brod – 17. 11. 1986, Praha

Pocházel z úřednické rodiny; po absolvování gymnázia (1931) vystudoval PrF UK (JUDr. 1936). Za okupace pracoval jako koncipient v privat. advokátní kanceláři v Mladé Boleslavi, koncem války se zúčastnil komunist. odboje a r. 1945 vstoupil do KSČ. V l. 1945–49 vedl vlastní advokátní kancelář v Mladé Boleslavi a později v Liberci, kde byl též členem KV KSČ; v l. 1949–51 pracoval u PZO Papco, později Centrotex. I díky nevšední znalosti jazyků vedl od r. 1951 mezinárodní oddělení Čs. rozhlasu v Praze (vydal tehdy mj. knihu *Nová Čína /1953/*), od ledna 1956 byl půldruhého roku ředitelem Divadla hudby v Praze. V listopadu 1957 přešel na rozšiřované MZV, kde byl přidělen do AO, již od října 1958 působil jako I. taj. a později velvyslanecký rada na čs. ambasádě v *Pekingu*, kde se pokoušel mj. o zintenzivnění vzájemných kulturních vztahů. Po návratu, vynuceném zdravotními problémy, byl přidělen OMO, od června 1961 mu bylo svěřeno vedení nově vzniklé tzv. politicko-informační skupiny (PIS) v rámci sekretariátu ministra. Od října 1964 zastupoval ČSSR v *Řecku*, kde ho zastihla sovět. okupace v srpnu 1968, proti níž se ostře stavěl, údajně dokonce přirovnával chování prez. L. Svobody k E. Háchovi. V únoru 1969 byl odvolán, znovu

Hromádka Rudolf

*13. 12. 1936, Žarnovica, okr. Žiar n. Hronom, Slovensko

Vyrůstal v dělnické rodině, absolvoval průmyslovou školu chemickou v Banské Štiavnici (1959) a poté pracoval jako chemik v podniku Preglejka v Žarnovicích. V l. 1960–62 studoval dvouletý kurz na tzv. Ústřední škole ministerstva zahraničního obchodu a současně pracoval jako úředník u PZO Ligna, od r. 1962 pak působil v propagačním oddělení Slovenské odborové rady. V l. 1965–68 našel uplatnění ve slovenském výboru ČsTV, současně studoval externě VŠE (Ing. 1969). V l. 1969–71 pracoval jako vedoucí pracovník ve Slovenském úřadu pro tisk a informace, odkud přešel k 1. 3. 1971 jako vybraný slovenský „kádr“ na FMZV. Začínal v hodnosti II. taj. v 6., americkém odboru, od září 1971 do února 1977 byl přidělen v téže hodnosti na ambasádu ve Washingtonu, kde měl v ref. mj. zastupování zájmů Kuby. Poté byl zařazen do latinsko-amerického 9. TO, od června 1977 pracoval v sekretariátu B. Chňoupka (*viz*), v březnu 1978 byl jmenován vedoucím společného sekretariátu Čs. společnosti pro mezinár. styky a Čs. ústavu zahraničního. V květnu 1983 byl navrhován do funkce velvysl. v Mexiku, návrh ale nebyl realizován a RH byl ještě v srpnu 1983 jmenován gen. konzulem v kanadském **Montrealu**, kde působil do léta 1988. Po návratu byl zařazen do tehđ. 3. TO (pro vyspělé kapitalistické státy), od jara 1989 se začal připravovat na výjezd do kyperské Nikósie, ten se ale již nerealizoval. RH nicméně pracoval (jako vrchní rada) na FMZV až do konce federace. Později se na Slovensku uplatnil i v privátní sféře, mj. jako vedoucí tzv. Mezinárodního klubu v Piešťanech, zaměřeného na školení regionálních politiků a obchodníků v diplomatické a protokolární oblasti.

Hršel Emil

30. 1. 1901, Hradec Králové – 31. 5. 1972, Praha

Pocházel z dělnické rodiny, po přerušení gymnaziálních studií se z existenčních důvodů (1914) vyučil knihkupcem. V r. 1920 začal pracovat jako úředník pobočky Škodovky v Hradci, kvůli aktivitě při tzv. prosincové stávce t. r. byl však brzy propuštěn. Na jaře 1921 se stal zakládajícím členem KSC a redaktorem jejího regionálního listu *Pochodeň*, v l. 1923–24 byl taj. Svazu komunist. mládeže a od r. 1924 do r. 1928 působil v SSSR v exekutivě tzv. Komunistické

mládežnické internacionály. Po návratu do ČSR se živil jako novinář a taj. Svazu přátel SSSR (1934–35 byl také podle zákona na ochranu republiky vězněn), od r. 1935 byl až do okupace ústředním taj. tzv. Federace proletářské výchovy. Za něm. okupace byl od září 1939 vězněn v KT Dachau a Buchenwald, po osvobození se stal bezpečnostním referentem při tzv. ZOB na ZNV v Praze, kde také v únoru 1948 prováděl „očistu“. V prosinci 1948 byl jako bezpečnostně „prověřený“ kádr přijat do diplomatických služeb a od června 1949 působil jako první vyslanec ČSR v *Afghánistánu*. Z Kábulu byl krátce po začátku korejské války (v září 1950) vyslán jako první čs. diplomatický zástupce ke Kim Ir-senově vládě do *Severní Koreje* a zde také prožil počáteční, nejdrastičtější období konfliktu. Od června 1951 do konce r. 1952 byl velvyslancem v *NDR*, pak ovšem jen těsně unikl zatčení pro „podezření“ z „trockismu“ (!). Od prosince 1952 do června 1956 nicméně řídil „germánský“ (později 3., něm.-rak.) odbor MZV, následně působil v l. 1956–58 jako velvyslanec v *Mongolsku*, o kterém napsal také knihu (*Mongolsko*, 1960). Po návratu z Ulánbátaru vedl dva roky Odbornou školu MZV, diplomatickou kariéru završil v srpnu 1960, kdy byl jmenován velvyslancem v *Dánsku*. V Kodani působil do srpna 1964 a koncem t. r. byl penzionován.

Hrubý Václav

*8. 8. 1920, Beroun

Pocházel z rodiny komunistického politika, po měšťance absolvoval roční kurz na obchodní akademii, poté pracoval nejprve v redakci komunist. *Haló novin* (1935–37), pak až do dubna 1947 v Čs. společnosti pro výrobu strojů ve Vysočanech, poté ve Výzkumném ústavu kovů v Panenských Břežanech, kde také vedl tamní organizaci KSČ. V květnu 1949 byl přijat na MZV a vzápětí byl vyslán jako řidič na ZÚ do Bělehradu, 1950–53 byl přidělen jako šifrer (v hodnosti III. taj.) do Berlína. Po návratu do Prahy v srpnu 1953 pracoval v „germánském“ (později 3. něm.-rak.) odboru, v lednu 1958 byl jmenován konzulem v *Curychu*, kde působil do června 1960. Následně pracoval opět ve 3. TO (a současně studoval na PrF UK), od května 1964 byl přidělen v hodnosti I. taj. na právě zřízené čs. obchodní zastupitelství do *Frankfurtu n. Mohanem* jako zástupce tamního delegáta. Po návratu z NSR byl k 15. 6. 1968 jmenován zástupcem ved. 3. TO (tj. R. Rezka /viz./), vzhledem ke svým proreformním postojům byl však k 31. 3. 1970 z MZV propuštěn.

aparátu, mj. v propagačním odboru zemědělského oddělení ÚV. V l. 1951–53 vedl odbor „agitace a propagace“ na ministerstvu zemědělství, 1953–59 byl šéfredaktorem *Zemědělských novin* a současně ředitelem Státního zemědělského nakladatelství. Od září 1959 do března 1961 byl gen. ředitelem ČTK, od 1. 4. 1961 pracoval na MZV. Po svém nástupu se stal vedoucím TiO, který vedl tři a půl roku; od srpna 1964 působil jako velvyslanec v *Dánsku*. V r. 1968 se postavil za reformní kroky (zpochybňoval mj. nutnost správného „třídního“ původu vedoucích pracovníků, za což byl později částí svých podřízených denuncován), v srpnu následujícího roku byl z Kodaně odvolán a v říjnu 1970 z MZV propuštěn. Vzhledem k vážnému onemocnění odešel do předčasného invalidního důchodu.

Šmíd Ladislav

16. 7. 1925, Kladno – 14. 4. 1999, Havlíčkův Brod

Pocházel z rodiny železničáře; vystudoval reálné gymnázium (maturita 1946) a následně VŠPS v Praze (RSDr. 1950), kde pak zůstal asistentem; v l. 1951–54 byl ještě vědeckým aspirantem Moskevské státní univerzity, obor historie-ekonomie. Od r. 1947 byl členem KSČ, v únoru 1948 byl členem AV na VŠPS, kterou pomáhal čistit od „reakcionářů“. Po návratu z Moskvy se stal od 1. 8. 1954 odborným asistentem, později docentem na katedře dějin KSČ na FF UK, napsal řadu článků do komunist. tisku a monografii *KSČ v boji za jednotou frontu proti fašismu* (1958, pod pseudonymem L. Kovář). Od 1. 9. 1956 působil na MZV, kde zůstal více než třicet let a náležel k nejvýznamnějším expertům v oboru mezinárodních institucí. Diplomatičtí kariéru začínal v AO, poté (1957–59) byl přidělen jako II. taj. velvyslanectví v New Delhi. Po návratu z Indie pracoval do dubna 1962 v mezinárodním odboru, resp. v OMO jako rada II. tř., poté působil do srpna 1965 jako rada (od dubna 1964 jako rada-vyslanec a zástupce stálého delegáta) u Stálé mise při OSN v New Yorku. Po návratu do Prahy byl zařazen znovu do OMO jako ved. jeho hospodářské skupiny, od ledna 1966 působil jako vyslanec v nově vzniklém OMEO, kam spadala primárně agenda RVHP. Od srpna 1973 do prosince 1977 zastával funkci čs. velvyslance u OSN v New Yorku, současně působil v řadě dalších funkcí v tamním aparátu, mj. jako předseda Sociálního a humanitního výboru OSN r. 1975; v l. 1974–77 byl také předsedou, resp. místopředsedou Hospodářské a sociální rady OSN. Poč. r. 1978 byl jmenován vedoucím taj.

Čs. komise pro spolupráci s UNESCO a zúčastnil se také většiny zasedání jeho gen. konference v Paříži. K 31. 5. 1989 byl penzionován.

Šmída Jindřich

14. 7. 1907, Havlíčkův Brod – 13. 8. 1974, Praha

Absolvoval gymnázium v Havlíčkově Brodě (maturita 1925), poté vystudoval fyziku a chemii na Přírodovědecké fakultě MU (RNDr. 1929), kde také jistou dobu působil jako odborný asistent. Od r. 1931 vyučoval jako prof. na gymnáziu v Pelhřimově a po jeho uzavření Němci (1941) na gymnáziu v Kladně. Po osvobození se vrátil do Pelhřimova, již jako člen KSČ se v r. 1946 stal předsedou tamního ONV a na jaře 1948 byl zvolen do Ústavodárného NS. V l. 1950–52 byl jedním z náměstků ministra školství, poté přešel na ministerstvo chemického průmyslu, kde nejprve vedl kabinet ministra, později zastával krátkou dobu funkci jeho náměstka. V říjnu 1955 byl povolán do čs. diplomacie a po přípravě (částečně trávené v propůjčené funkci rady na čs. ambasádě v Londýně) byl v listopadu 1956 jmenován velvyslancem v *Íránu*, kde působil do dubna 1959. Po revoluci v sousedním Iráku v r. 1958 se o něm uvažovalo jako o prvním „rezidentním“ velvyslanci do Bagdádu, to však nebylo realizováno, stejně jako návrh na jeho možnou nominaci ambasadorem do Washingtonu. Po návratu z Teheránu působil v 8., blízkovýchodním odboru MZV, od listopadu 1959 byl krátce zástupcem jeho vedoucího, k 30. 6. 1960 však přešel opět na ministerstvo školství a později byl penzionován.

Šnobl Jan

14. 5. 1920, Hnidousy, okr. Kladno – 7. 6. 1999, Brandýsek

Pocházel z hornické rodiny; po absolvování kladenského reálného gymnázia (maturita 1939) začal studovat architekturu, po uzavření VŠ něm. okupanty se živil jako dělník, geometr, kreslíř v Poldině huti ad. Hned v květnu 1945 vstoupil do KSČ, v l. 1945–47 vystudoval PrF UK (JUDr. 1947) a následně se stal úředníkem ZNV. V březnu 1949 byl přijat na MZV, prošel diplomatickým kurzem v Jílovišti a od srpna t. r. byl přidělen jako III. taj. na velvyslanectví do Moskvy, pro konflikt s velvyslancem B. Laštovičkou (*viz*) byl ale v květnu 1950

v 10., později 9. blízkovýchodním odboru, kde měl na starosti Súdán a Sýrii; od září 1962 do května 1965 byl atašé na vyslanectví v Chartúmu. Po návratu do Prahy působil (již jako III. taj.) opět v 8., blízkovýchodním odboru (měl v ref. Izrael a Arabský poloostrov), od října 1968 do srpna 1972 byl přidělen jako II. taj. na velvyslanectví v Káhiře (a podílel se tu jako předseda prověřkové komise údajně na „očistě“ ZÚ). Od září 1972 pracoval opět v 8., blízkovýchodním a africkém odboru a v listopadu 1974 byl jmenován velvyslancem v *Libyi*, kde působil až do září 1980. Po návratu byl zařazen znovu do blízkovýchodního odboru a v lednu 1981 jmenován ved. jednoho z jeho oddělení; od 1. 7. 1985 byl zástupcem ved. odboru (po reorganizaci v létě 1988 5. TO) I. Voleše (*viz.*). Po listopadu 1989 zůstal v blízkovýchodním odboru jako VORS, jeho další kariéru však znemožnila účast v prověřkové komisi r. 1970. K 30. 9. 1991 byl z FMZV v důsledku „reorganizace“ propuštěn, v následujících letech vedl (až do r. 2006) vlastní firmu se sídlem v Praze 6.

Vasek Antonín

12. 6. 1918, Malacky, Slovensko – ?

Vystudoval práva a národní hospodářství na UKom (JUDr. 1940), poté pracoval jako koncipista a později ministerský komisař na ministerstvu hospodářství Slovenské republiky. Udržoval styky s komunist. hnutím, v létě 1944 se aktivně zúčastnil SNP a po jeho potlačení žil v ilegalitě. Po osvobození se stal (jako člen KSS) prvním poválečným předsedou MěNV (primátorem) v Bratislavě; po volbách 1946 byl sice vystřídán demokratem P. Kyselým, zůstal ale v předsednictvu NV, kde měl v kompetenci mj. styk s tamním konzulárním sborem. V únoru 1950 byl přijat do služeb MZV a již od srpna t. r. působil jako vyslanec v *Norsku*, v září následujícího roku byl ale odvolán a zařazen do severského oddělení ZEO. V únoru 1953 byl nakrátko zatčen StB, vzhledem ke svému brzkému propuštění byl však na MZV přijat zpět. V březnu 1954 byl dokonce jmenován ved. jižního oddělení ZEO a připravoval se k výjezdu do Řecka, ten se však neuskutečnil a AV byl poč. 1956 převeden do AO a posléze, v březnu t. r. odeslán na tři roky jako I. taj. na tehdy rozsáhlou ambasádu do Peking. Po návratu v březnu 1959 byl zařazen do 7., dálněvýchodního odboru a v červnu 1961 se stal zástupcem jeho vedoucího; od srpna 1962 do července 1966 zastával funkci velvyslance v *Iráku*. V srpnu 1966 se stal zástupcem ved. 9., blízkovýchodního odboru a v červenci 1968 dokonce ředitelem 7. AO. Zřejmě

i vzhledem k postojům po sovět. invazi r. 1968 byl však brzy „odstaven“ a v říjnu 1969 vyslán jako titulář do *Dánska*; po zprávě o svém odvolání koncem června následujícího roku pak v Kodani požádal o politický azyl.

Vašek Otakar

27. 7. 1910, Vídeň, Rakousko – 28. 2. 1995, Praha

Vyrůstal v rodině poštovního úředníka, do r. 1918 žil v metropoli habsburské monarchie, pak se s rodiči přestěhoval do Brna. Vystudoval reálné gymnázium a následně bohemistiku, slavistiku a němčinu na FF MU (PhDr. 1935). Od r. 1936 učil na gymnáziu v Litovli a již tehdy byl činný v komunist. kulturních organizacích (Levá fronta, Kostufra); po něm. okupaci se zapojil do ileg. aktivit a v l. 1940–45 byl vězněn. Od r. 1946 byl – již jako člen KSČ – zvolen předsedou ONV v Rýmařově a současně ustanoven správcem tamního gymnázia, od r. 1949 pak působil na Palackého univerzitě v Olomouci, nejprve jako asistent, od r. 1952 jako docent srovnávacích dějin slovanských literatur, napsal i několik studií do *Slova a slovesnosti* a dalších periodik. Ve volbách v r. 1946 (a znovu 1948) byl zvolen také poslancem Ústavodárného NS (byl členem školského výboru), později se však mandátu vzdal, aby se mohl věnovat vědě. V l. 1945–49 a od r. 1953 byl členem KV KSČ v Olomouci, r. 1954 byl také jmenován děkanem FF Palackého univerzity, již v září t. r. však byl povolán na MZV jako designovaný vyslanec do *Rakouska*. Od počátku května 1955 působil jako vysl. ve Vídni, kam přijel těsně před podpisem rakouské tzv. státní smlouvy, významné i pro ČSR, podle hodnocení nadřízených však na tuto funkci a s ní spjaté problémy nestačil (prý zcela ignoroval politicko-hospodářskou agendu) a už v září 1956 bylo navrženo jeho odvolání. Z Rakouska se definitivně vrátil na jaře 1957 a po fakticky vynuceném odchodu z MZV našel uplatnění v knihovně NS.

Vašíček Jaromír

3. 10. 1925, Dolní Bojanovice, okr. Hodonín – 23. 9. 1999, Praha

Po měšťance se vyučil strojním zámečníkem (1944), poté pracoval v této profesi v Baťových závodech ve Zlíně. Po osvobození externě vystudoval průmyslovou školu, hned v r. 1945 vstoupil do KSČ, v únoru 1948 se aktivně

Sitař Jaromír

20. 12. 1922, Žatčany, okr. Brno-venkov – 5. 11. 1998, Praha

Pocházel z dělnického prostředí, do r. 1949 pracoval jako dělník v Batových závodech ve Zlíně, kde také později absolvoval průmyslovou školu, od r. 1949 působil v různých stupních aparátu KSČ. V l. 1954–57 absolvoval VŠP při ÚV KSČ, 1961–64 studoval ještě postgraduálně na Akademii společenských věd při ÚV KSSS v Moskvě. V následujících letech pracoval na pražském ÚV KSČ, v l. 1973–76 byl dokonce ved. oddělení školství a vědy. K 1. 12. 1976 byl převeden na FMZV a již k 15. 12. t. r. byl jmenován novým gen. konzulem v Leningradě, kde pak působil do prosince 1986. Hned po návratu do Prahy byl penzionován.

Skoumal Jiří

12. 3. 1919, Mokrá Voda, okr. Brno-venkov – 23. 5. 1989, Praha

Vyrůstal v dělnické rodině, ze sociálních důvodů nedokončil ani gymnaziální studia a živil se jako prodavač v otcově trafice. V r. 1939 byl zatčen Němci při pokusu o přechod na Slovensko a následně uvězněn v KT Oranienburg, později pracoval jako zeměměřič u katastrálního úřadu v Brně. Od r. 1946 by členem KSČ, r. 1949 absolvoval tzv. dělnickou přípravku a následně (1949–53) vystudoval mezinárodní vztahy na VŠPHV (JUDr. 1953). Od července 1953 až do penzionování působil v diplomacii. Začínal v odboru „lidových demokracií“, od listopadu 1954 do července 1958 byl konzulem v polských Katovicích (tehdy Stalinogrod), poté pracoval v osobním odd. kádrového odboru MZV, jež od r. 1959 řídil. Od 1. 8. 1964 byl v hodnosti I. taj. přeložen do *Tel Avivu*, kde vedl tamní velvyslanectví jako *chargé d'affaires* až do izraelsko-arabské „šestidenní“ války v červnu 1967, kdy ČSSR přerušila po vzoru Moskvy s Izraelem diplomat. vztahy. Po návratu byl zařazen do obnoveného GS, v červnu 1969 povýšen na radu a v září 1971 jmenován prvním „normalizačním“ velvyslancem v *Dánsku*. V Kodani působil do listopadu 1975 bez výraznějších výsledků, po několika měsících další služby v GS byl k 1. 4. 1976 penzionován.

Michalík Emil

22. 5. 1952, Nitranské Rudno, okr. Prievidza, Slovensko –
19. 2. 1993, Praha

Pocházel z rodiny drobného zemědělce, po absolvování SPŠ dřevozpracujícího průmyslu (1970) vystudoval v l. 1971–76 MGIMO se specializací na frankofonní Afriku. Od 1. 8. 1976 pracoval na FMZV, kde byl zařazen do 10. (afrického) odboru, v l. 1980–84 byl přidělen jako atašé (a později III. taj.) na čs. vyslaectví v Brazzaville v Kongu. Po návratu působil opět v africkém odboru, kde od října 1986 vedl oddělení západní Afriky, v říjnu 1987 byl jmenován *chargé d'affaires a. i.* v *Senegalu*. V Dakaru zůstal jako reprezentant ČSFR i po listopadu 1989, koncem r. 1992 však musel být ze zdravotních důvodů odvolán a brzy po návratu do Prahy také zemřel.

Mika František

1. 11. 1911, Praha – 17. 8. 1993, Stříbrná Skalice

Vystudoval reálné gymnázium a následně PrF UK (JUDr. 1935), po soudní praxi u Krajského soudu v Praze pracoval v l. 1940–45 u pražského Vrchního soudu. Již v za okupace se sblížil s komunist. odbojem (poznal také několik příštích prominentních komunist. právníků, mj. K. Klose a O. Adamce), hned r. 1945 vstoupil do KSČ a byl přijat na Úřad předsednictva vlády (ÚPV). V l. 1947–53 zde byl zástupcem vedoucího polit. odboru, pak vedl až do dubna 1968 sekretariát předsedů vlády V. Širokého (*viz*) a posléze J. Lenárta. S Lenártem přešel v dubnu 1968 na ÚV KSČ a zúčastnil se mj. čs.-sovět. rozhovorů v Čierné n. Tisou a v Bratislavě a dalších jednání r. 1969; poč. r. 1970 byl přijat na MZV. V dubnu 1970 byl vyslán jako rada (a ved.) na tzv. obchodní zastupitelstvo ČSSR ve Frankfurtu n. Mohanem, jež suplovalo (neexistující) ZÚ ve *SRN*, nedlouho po navázání řádných diplomatických vztahů mezi ČSSR a *SRN* byl v únoru 1974 přeložen jako rada-vyslanec a první *chargé d'affaires* (a posléze zástupce velvysl. J. Götze /*viz*/) na právě zřízenou ambasádu do Bonnu. V říjnu 1975 byl přeložen do ústředí, kde byl zařazen do 5., západoevropského odboru FMZV, od března 1976 do června 1980 ještě působil jako velvyslanec v *Dánsku*. Vzápětí po návratu z Kodaně byl penzionován.

Matonoha Břetislav

10. 2. 1921, Václavovice, okr. Prostějov – 16. 11. 1982, Praha

Vyrůstal v dělnické rodině, v r. 1939 absolvoval mistrovskou školu strojní ve Zlíně, kde poté pracoval jako brusič kovů a později jako laborant v Baťových závodech. V r. 1945 vstoupil do KSČ a dále pracoval ve znárodněném podniku Svít; v l. 1950–51 působil jako úředník na OV KSČ v Hodoníně. Ve školním roce 1951–52 absolvoval jednoroční Dělnickou diplomatickou školu a v srpnu 1952 byl následně přijat na MZV, kde působil až do r. 1982. Začínal jako referent v americko-britském odboru (ABO/3), v l. 1954–56 byl přidělen jako III. a posléze II. taj. na velvyslanectví v Londýně. V l. 1957–58 absolvoval Odbornou diplomatickou školu MZV, pak se stal krátce vedoucím tzv. britské skupiny v ABO. Od května 1959 do září 1962 se stal prvním diplomatickým zástupcem ČSR (s titulem *chargé d'affaires*) na *Novém Zélandu*, po návratu do Prahy znovu vedl (již v hodn. rady II. tř.) britskou skupinu v 5. TO. Údajně díky prosovětským postojům v r. 1968 byl koncem r. 1969 jmenován velvyslancem v *Kanadě*, kde mj. připravil návštěvu předsedy FS D. Hanese v březnu 1971 a kde působil do září 1974. Po návratu pracoval nejprve v 6., americko-britském odboru a posléze byl v listopadu 1977 jmenován ved. 5., západoevropského odboru FMZV. Kariéru zakončil jako velvyslanec v *Dánsku*, kde reprezentoval ČSSR od září 1980 do října 1982. Zemřel krátce po návratu z poslední mise.

Matoušek Miloslav

29. 8. 1900, Domažlice – 1. 4. 1985, Praha

Pocházel z rodiny příslušníka finanční stráže; vystudoval domažlické gymnázium a následně LF UK (MUDr. 1927), navštěvoval i přednášky na FF UK. Už v době studií se angažoval v řadách mládeže českých socialistů (a také socialistických bezvěrců), později náležel k zakladatelům prokomunistické organizace Nezávislé socialistické mládeže a r. 1925 se stal členem KSČ. Po studiích pracoval v nemocnici v Chrudimi a později v Nové Pace, od r. 1929 byl zaměstnán na II. gynekologické klinice LF UK, byl ale aktivní i publicisticky (např. v *Nejedlého Varu*, v *Novém Rusku* aj.) V době okupace byl jako levicový intelektuál vězněn šest let v KT Dachau a Buchenwald, o čemž vydal brzy po osvobození reportážní svědectví *Buchenwald* (1946). V l. 1945–48 působil jako vedoucí lékař Nemocenské pojišťovny v Praze, od října 1945 byl také členem

tehdy už FMZV a zůstal jím až do zrušení této funkce v dubnu 1970. Poté zůstal do listopadu 1971 **prvním náměstkem** tehdejšího ministra zahraničí J. Marka (*viz.*). Od listopadu 1971 do léta 1976 zastával funkci velvyslance v komunist. Číně, jeho další působení v diplomacii však zkomplikovala emigrace jeho blízkého příbuzného. Po návratu z Pekingu byl od září 1976 až do r. 1981 ředitelem ÚMV v Praze; kariéru zakončil jako vedoucí vědecko-technický pracovník této instituce roku 1984. Poslední roky života strávil v Hradci Králové.

Lit.: Jiří HOPPE, Od nedůvěry ke spojení a zpět: Československo-rumunské vztahy 1967–1970. *Soudobé dějiny* 1999, s. 443–459; Petr DRULÁK, Petr KRATOCHVÍL (eds.), *Padesát let českého výzkumu mezinárodních vztahů: od ÚMPE k ÚMV*. Praha 2008.

Kus Jan

*1. 7. 1944, Dasný, okr. České Budějovice

Absolvoval SPŠ stavební (maturita 1962), poté pracoval jako technik v Jihočeských papírnách (1962–72) a následně jako vedoucí výroby v Jihočeských cihelnách. Od r. 1977 působil na OV KSČ v Českých Budějovicích, v l. 1980–84 vystudoval VŠP při ÚV KSČ a následně přešel jako instruktor do OMP ÚV KSČ. V květnu 1988 byl jmenován novým gen. konzulem do **Ho Či Minova Města** ve Vietnamu (střídal zde prvního konzula J. Gonzora /*viz.*/), kde působil do října 1990. Protože pro něj ani v asijském, ani v konzulárním odboru FMZV nenalezli po návratu uplatnění, k 15. 4. 1991 z ministerstva odešel. Podílel se na založení dnes již neexistující obchodní fy CGH-GRUND se sídlem v Českých Budějovicích, byl též jednatelem (dnes již rovněž zaniklé) budějovické fy Grafo, s. r. o.

Kusalík Aloiz

*31. 5. 1923, Studence, okr. Senica, Slovensko

Původně se po měšťance vyučil obuvníkem u Bati ve Zlíně (1939), poté pracoval nejprve v pobočce Baťových závodů v Šimonovanech, později v pobočce prostějovské textilní firmy Nehera v Trenčíně. Aktivně se zúčastnil SNP, r. 1945 vstoupil do KSS a hned po osvobození se stal náměstkem ředitele zestátněných Oděvních závodů v Trenčíně. V l. 1951–55 působil jako ředitel téže firmy, v l. 1955–1970 byl ředitelem celého podniku Oděvní závody kpt. Nálepky (OZKN)

ve Svidníku, současně v l. 1963–66 vystudoval dálkově VŠ ekonomickou v Bratislavě (Ing. 1966). Brzy po federalizaci státu a vzniku ministerstva průmyslu slovenské vlády se stal nejprve náměstkem, od r. 1971 ministrem průmyslu a tento rezort pak vedl ve vládách SSR až do dubna 1983. Již v lednu 1983 byl jmenován velvyslancem v *Dánsku*, v Kodani pak působil do května 1988 a asistoval mj. reciproční návštěvě ministerských předsedů v Kodani a v Praze v l. 1985–86. Po návratu odešel k 1. 10. 1988 do starobního důchodu.

Kuška Theodor

9. 11. 1891, Bzová u Hořovic – 14. 6. 1949, Oslo, Norsko

Vystudoval gymnázium v Plzni (maturita 1900) a francouzštinu, latinu a orientální jazyky na FF české univerzity a v Paříži (absolutorium 1914; PhDr. 1918), poté vyučoval jako suplent na dívčím gymnáziu Minerva v Praze. V září 1919 dosáhl profesorské hodnosti, už v lednu 1921 byl však přijat (mj. na doporučení orientalisty prof. A. Musila) na MZV, kde se původně zamýšlel věnovat problematice Blízkého východu. Od prosince 1921 do srpna 1924 působil jako vyslanec taj. (později rada II. tř.) na legaci v Kodani, poté pracoval jako ministerský taj. v ústředí a od března 1927 do září 1931 vedl konzulát v *Clevelandu*. Po návratu do Prahy byl jako odborový rada zařazen do zpravodajské sekce MZV a od října 1935 do března 1939 byl tiskovým radou na velvyslanectví v Itálii. Po likvidaci čs. diplomacie byl v srpnu 1939 převzat protektorátním MŠ a zůstal zde (jako vrchní odborový rada, *Obersektionsrat*) i po jeho reformě E. Moravcem r. 1942 až do konce války. Přesto byl hned v květnu 1945 přijat na nově založené ministerstvo informací (v čele s komunistou V. Kopeckým), kde pracoval v odboru pro kulturní styky s cizinou, a r. 1947 se stal přednostou prezidia ministerstva; zhruba v téže době (v květnu 1947) vstoupil do KSČ, což mu usnadnilo obnovení kariéry v diplomacii. K 1. červnu 1948 byl jmenován prvním vyslancem nového režimu v *Norsku*, o rok později však ve svém působišti zemřel.

Kváč Antonín

*6. 7. 1935, Mochov, okr. Praha-východ

Vyrůstal v dělnickém prostředí, původně se vyučil soustružníkem v ČKD v České Lípě, později (1954–57) absolvoval Vojenské politické učiliště J. Hakena

Pezlár Ľudovít

30. 3. 1929, Bratislava, Slovensko – 5. 1. 1994, Bratislava, Slovensko

Vyrůstal v rodině komunist. politika; v l. 1944–48 studoval na obchodní akademii v Bratislavě, už jako 17letý (1946) vstoupil do KSS. Později začal studovat Institut mezinár. vztahů v Kyjevě, r. 1952 byl ale vzhledem k vyloučení svého otce z KSS ze studia odvolán, i když mohl posléze dokončit studium na Fakultě mezinár. vztahů UK v Praze. Po studiích působil nejprve jako středoškolský učitel na Vyšší hospodářské škole v Trnavě, později jako odborný asistent politické ekonomie na VŠ pedagogické. Od r. 1958 přednášel nejprve na FF, později na PrF UKom, odborně studoval především témata monopolu a konkurence v soudobém imperialismu, problém vědecko-technické revoluce v kapitalismu atd. Na jaře 1969 vstoupil do „velké“ politiky, normalizace mu pak usnadnila další kariéru. Stal se taj. ÚV KSS pro oblast školství, vědy a kultury, který měl na starosti nápravu „deformací“ předcházejícího období v těchto oblastech. Ve svých textech obhajoval nevyhnutelnost okupace ČSSR r. 1968 „bratrskými“ zeměmi, správnost normalizačního kurzu atd. Ačkoliv již od r. 1971 nevyučoval, byl r. 1976 jmenován univerzitním profesorem. V pol. 80. let odmítal jako ideologický taj. ÚV KSS Gorbačovovu „perestrojku“, což později přispělo k jeho politickému pádu. V dubnu 1988 byl odvolán z funkcí v ÚV KSS a „odsunut“ do diplomacie; sám se ucházel o funkci velvysl. v Číně, misí v Pekingu byl však posléze pověřen exministr E. Saul (viz) a LP byl jmenován do podstatně méně významné funkce velvyslance v *Dánsku*. V Kodani ho zastihl i listopad 1989, již poč. r. 1990 byl odvolán a poslán do důchodu. Poslední roky života strávil v Bratislavě.

Lit.: Jan PEŠEK a kol., *Aktéři jednej éry na Slovensku 1948–1989*. Prešov 2003, s. 260–267.

S. Mk.

Pílec Rostislav

*3. 1. 1950, Mikulovice, okr. Šumperk

Vyrůstal v rodině úředníka, po absolvování gymnázia v Hranicích (maturita 1968) vystudoval na VŠE v Praze zahraniční obchod se specializací na ekonomiku rozvojových zemí (Ing. 1973), současně vystudoval mezinár. právo na PrF UK (JUDr. 1974). Od r. 1973 působil jako asistent na katedře hospodářského